EESTI REFORMIERAKONNA, ISAMAA ERAKONNA JA SOTSIAALDEMOKRAATLIKU ERAKONNA KOALITSIOONILEPE TARTU LINNA JUHTIMISEKS AASTATEL 2021-2025

1. ÜLDSÄTTED

1.1. OSAPOOLED

Käesolev lepe sõlmitakse Eesti Reformierakonna, Isamaa Erakonna ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna vahel ning tugineb nimetatud erakondade 17. oktoobril 2021. a toimunud Tartu Linnavolikogu valimisteks koostatud programmidele, Tartu linna arengukavadele ja arengustrateegiale, osaliste maailmavaatele ja ka teiste 2021. aastal Tartu Linnavolikogusse valituks osutunud erakondade programmidele.

Koalitsioonileppe eesmärk on välja tuua ühiselt kokkulepitud eelistused ja tegevused järgmisel neljal aastal, mis aitavad kaasa Tartu linna pikaajaliste strateegiliste eesmärkide täitmisele.

Mitmete leppes esitatud eesmärkide täitmine sõltub Tartu linna, Eesti riigi ja Euroopa Liidu rahalistest võimalustest, mis on otseselt seotud üldise majanduskeskkonna muutustega. Koalitsioonileppe täitmisel tagame linnaeelarve tasakaalu ning eelarvestrateegia järgimise.

1.2. ÜHISED VÄÄRTUSED

Tartu eesmärk on olla tegusate, ettevõtlike, loovate ja õnnelike inimeste linn. Tartu on hooliv, salliv ja rahvusvaheliselt avatud ülikoolilinn. Peame tähtsaks, et linna teenuste arendamisel arvestatakse kõikide inimestega, sõltumata nende vanusest, soost, päritolust, lisavajadustest, usulisest tõekspidamisest või orientatsioonist. Tartu on üleriigilise tähtsusega ja rahvusvahelise mõjuulatusega keskus, rakendades Tartu Ülikoolis ja teistes kõrgkoolides ja teadus- ning kultuuriasutustes loodavat intellektuaalset potentsiaali. Tartu on eestlust hoidev, turvaline, euroopalik ning unikaalse kultuuripärandiga väärikas linn. Tartu arvestab kliimamuutuste mõjuga ja hoiab elurikkust.

2. ETTEVÕTLUS

2.1. ETTEVÕTLUSE ARENGU TOETAMINE

- Jätkame Tartu Teaduspargi ning Tartu Loomemajanduskeskuse arendamist (s.h ruumiline areng) ja tegevuse laiendamist, et luua atraktiivne kasvukeskkond inkubatsioonist väljunud ettevõtetele, eeskätt iduettevõtetele ja loomesektorile.
- Osaleme aktiivselt rohetehnoloogiate ärikiirendi käivitamisel ja jätkame teiste innovaatiliste valdkondade (teadusest ärisse, kosmosetehnoloogia, biotehnoloogia, arvutimängutööstus jms) ärikiirendite ja -inkubaatorite toetamist.
- Arendame Tartu Kutsehariduskeskusest ettevõtlusele olulise kompetentsikeskuse.
- Toetame tööstusparkide arendamist, et jätkusuutlik tööstus (sh teadmismahukas ja keskkonnasõbralik) saaks Tartus edasi areneda. Ravila tänava pikenduse ning Vaksali tänava pikenduse rajamisega anname hoogu Ravila tööstuspargi ja Rohelise Pargi edasisele arendamisele.
- Jätkame digitoetuse maksmist, et toetada ettevõtteid digilahenduste juurutamisel.
- Hoiame linnapoolsete investeeringute võimalikult kõrget taset, et edendada kohalikku ettevõtlust.
- Aitame turunduskampaaniate kaudu kaasa sise- ja välisturistide Tartusse jõudmisele ning siin ööbimisele.
- Jätkame konverentsitoetuste pakkumist, võimaldades seda ka väiksematele rahvusvahelistele üritustele.
- Töötame sihipäraselt, et tuua Tartusse ettevõtjaid nii Eestist kui ka kaugemalt.
- Maailma kitsaskohtadele lahendusi otsivad noored on väärtus, mis vajab toetamist ja tunnustamist. Toetame linna haridusasutuste osalemist ettevõtlikkust arendavates programmides ja viime ettevõtlusõppe laialdaselt Tartu koolidesse.
- Peame oluliseks noortele suunatud arengufondi ja tervikliku tugisüsteemi loomist, mis aitaks äriideedel areneda (nt õpilasfirmades) ning toetaks noorte ettevõtlikkust laiemas mõttes (sh kogukondlik aktiivsus, projektide algatamine, rahatarkus jms).
- Koostame tegevuskava Tartus õppivate ja siin hariduse omandanud noorte Tartusse tööle ja elama jäämiseks.
- Uue töökoha leidmise ja ümberõppe toetamiseks koordineerime koostöös töötukassaga täiskasvanute ametikoolitusi.
- Aitame kaasa lisavajadustega inimestele sobivate töökohtade loomisele. Toetame vähenenud töövõimega inimestele töökohtade loomise projekte ning suurendame vähenenud töövõimega inimeste jaoks kaitstud ja toetatud töökohtade arvu.
- Algatame Tartusse tööle asuvate spetsialistide pereliikmete kaasamise programmi.

2.2. KOOSTÖÖ JA SÜNERGIA

- Tartu on hea sünergia linn — linna poolt algatatud koostöövormid soodustavad kontakte teadlaste, ettevõtjate ja kohaliku omavalitsuse vahel.
- Turundame regiooni ühiselt koos Lõuna-Eesti omavalitsuste ja ettevõtetega, tutvustades Tartut hea ja perspektiivika investeerimis- ja ettevõtluskeskkonnana, rahvusvahelise konverentsisihtkohana ning Eesti tervishoiuteenuste keskusena.
- Toetame iduettevõtluse kogukonna ühistegevusi ja rahvusvahelise ärifestivali sTARTUp Day korraldamist. Aitame kaasa uudse iga-aastase rahvusvahelise tarkvaraarendajate konverentsi algatamisele.
- Arendame Tartut tootearenduseks parima asukohana, tänu millele jõuavad uudsed lahendused Tartu igapäevaellu võimalikult varakult, näiteks isejuhtivad sõidukid, nutikad liikluskorraldusvahendid, pakirobotid, vesinikutehnoloogiad jne.
- Kutsume ellu Tartu ettevõtlusfoorumi, mis toob kokku ettevõtjad, teadlased ja töövõtjad.
- Teeme Tartu Ülikooliga koostööd Maarjamõisa tehnoloogialinnaku arendamisel.
- Seisame koos ettevõtetega ühiselt Tartu energia- ja kliimakava "Tartu Energia 2030" eesmärkide saavutamise eest.

2.3. HEAD ÜHENDUSED

- Peame piirkonna arengu seisukohast ülioluliseks toimivate rongi-, lennu- ja maanteeühenduste olemasolu, toetades sellega Tartu avatust ja Tartu kõrgkoolide ning ettevõtete rahvusvahelisi suhteid.
- Soovime suurendada rahvusvaheliste lennusihtkohtade arvu ning oleme vajadusel valmis lennuliine toetama.
- Töötame selle nimel, et tekiksid kiired rongiühendused nii Tallinna kui ka Riia suunal.
- Teeme koostööd riigiga, et kiirendada Tallinn-Tartu maantee neljarajaliseks ehitamist, jõuda lõpuni Tartu idapoolse ringtee ehitamisega ning käivitada Tartu põhjapoolse ümbersõidu rajamine.
- Teeme Tartust Eesti sisevete pealinna (hõlmates Võrtsjärve, Emajõge, Peipsi järve ja Lämmijärve ning neisse suubuvaid laevatatavaid jõgesid) ning tutvustame Eesti siseveeteede võimalusi naaberriikides ja mujal Euroopas.
- Otsime võimalusi Tartu ja Pihkva vahelise laevaühenduse taastamiseks.
- Aitame nõudluse tekitamisega kaasa, et kõikjal linnas saaks välja ehitatud uuenduslik ja kiire 5G taristu.

3. HARIDUS JA KULTUUR

3.1. HARIDUS

- Arendame Tartu hariduselu „õmblusteta hariduse“ põhimõttest lähtudes — liikumine erinevate haridusradade (nt kõrgharidus, üld- ja kutseharidus) vahel on võimalik, soositud ning soodustab õppimist ja ümberõppimist igas eas ja karjääriastmes.
- Tagame koostöös töötukassa ja erinevate koolidega tartlastele parima individuaalse elukestva õpi- ja arenguteekonna.
- Toetame uute õppe- ja ainekavade loomist selliselt, et õpilastel oleks võimalik võtta valikaineid ka teistest üldharidus- ja huvikoolidest. Soodustame huvihariduses omandatud õpiväljundite arvestamist üldhariduses.
- Jätkame lasteaiahoonete ning mänguväljakute renoveerimist võttes aluseks lasteaedade rekonstrueerimise kava.
- Lasteaia kohatasu Tartus ei tõuse, säilivad soodustused alates pere teisest lapsest.
- Viime läbi lasteaiavõrgu analüüsi, et täpsustada lasteaiakohtade vajadust erinevates linnapiirkondades, eesmärgiga tagada igale lapsele lasteaiakoht võimalikult kodu lähedal.
- Toetame mitmekesise alushariduse kättesaadavust ning lapsevanemate valikuvabadust leida lasteaiakoht linna- või eralasteaedade ja -hoidude hulgast.
- Tõstame lasteaia- ja huvihariduse õpetajate palku samas tempos üld- ja kutsehariduskoolide õpetajate palgaga. Otsime võimalusi treenerite ja kvalifitseeritud juhendajate palga tõstmiseks.
- Suurendame Tartu koolides ja lasteaedades vajalike tugispetsialistide kättesaadavust ning koordineerime asutustevahelist koostööd, et kõik lapsed oleksid veelgi paremini hoitud ja nende vajadused varakult märgatud. Peame tähtsaks HEV- ja TEV-laste vajadustega arvestamist.
- Pöörame kõrgendatud tähelepanu laste vaimsele tervisele, tõhustame ja rahastame kiusamisvastaseid programme ja tegevusi.
- Edendame tõenduspõhist terviseharidust, ennetamaks laste väärkohtlemist, toetades kehasõbralikkust ja teadlikkust iseendast.
- Pakume Tartu haridusasutustes võimalikult kvaliteetset, mitmekesist, mahedat ja eestimaist toitu, toetame tervisliku toitumise programme koolides ja lasteaedades.
- Loome võimalusi digipädevuste tõstmiseks kõikides haridusastmetes.
- Jätkame koolide ja lasteaedade digivõimekuse tõstmist, mh abistame õpilasi, kelle ligipääs õppetööks vajalikele digivahenditele on piiratud.
- Juurutame ja laiendame IT-õppe võimalusi lasteaedades ja koolides, võimaldades näiteks programmeerimise ja robootika õpet.
- Jätkame koolihoonete täielikku renoveerimist ning kujundame koolihoovid mitmekülgselt liikumisrõõmu pakkuvateks aladeks, võttes aluseks koolide rekonstrueerimise kava.

- Jälgime õhukvaliteeti lasteaedades, koolides ja teistes linnale kuuluvates avalikes siseruumides. Ebapiisava ventilatsiooni korral rakendame meetmeid õhukvaliteedi parandamiseks.
- Koolidest saavad kogukonnakeskused, kus ka pärast tunde leiavad tegevust nii lapsed kui nende vanemad. Soodustame koolihoovide, spordiväljakute ja ruumide võimalikult laia kasutamist ka väljaspool koolipäeva.
- Edendame lapsevanemate kaasamist kooliellu, suurendame vanematekogu ja hoolekogu rolli koolijuhtimises.
- Rakendame individuaalsete õpiradade kontseptsiooni ja pakume õpilastele senisest mitmekesisemaid võimalusi valikainete õppimiseks (ettevõtlus, riigikaitse, religiooniõpetus, eetika, tantsukunst jne) ja soodustame ühisõppekavade loomist Tartu Kutsehariduskeskusega (KHK). Toetame täiendavalt erinevate õppesuundadega gümnaasiumiklasse ning formaal- ja mitteformaalse hariduse lõimimise programme.
- Suurendame Tartu KHK rolli linna arengus. Tõhustame KHK koostööd ettevõtete ning munitsipaal -ja riigisektoriga, suurendades sellega õpilastele mitmekesiste praktikavõimaluste loomist. Otsime võimalusi KHK tehnikamaja rajamiseks.
- Toetame kõikides Tartu koolides liikuma kutsuva kooli programmi põhimõtete rakendamist, toetamaks laste vaimset ja füüsilist tervist.
- Rajame koolide juurde katusega parklad tõuke- ja jalgratastele.
- Toetame õuesõpet: loome koolide juurde väliklassid ja soodustame õpet looduses.
- Lähendame eesti- ja venekeelsete noorte ja laste haridusradasid, viies kõik haridusasutused järk-järgult nelja aasta jooksul üle eestikeelsele õppele. Eesmärgi saavutamiseks koostame detailse tegevus- ja ajakava, arvestades HEV laste spetsiifikaga ja tehes koostööd lapsevanemate ja teadlastega.
- Arendame kõigis Tartu koolides võimekust pakkuda eesti keelest erineva emakeelega lastele oma keele ja kultuuri õpet. Samal ajal jälgime, et heal tasemel eesti keele ja kultuuri õpe oleks olemas ka kõigil muukeelsetel haridusradadel (nt IB-õpe) Tartu haridusasutustes.
- Hoiame põhikoolis klassitäituvusnormi 24 (erandina 26) õpilase tasemel.
- Maksame Tartu õpetajatele Eesti õpetajate keskmisest kõrgemat palka, töötasu määrad lepime kokku kollektiivlepingus koos ametiühingutega.
- Toetame rahvusvahelise hariduse andmist ning tugiteenuste kättesaadavust rahvusvahelistele õpilastele. Tagame vastava info kättesaadavuse linna- ja koostööpartnerite infokanalite kaudu. Võimaldame muukeelsetel õpiradadel õppijatele süvendatult eesti keele ja kultuuri õpet.
- Otsime võimalusi koostöös erasektoriga täiendavate ühiselamukohtade (nii üliõpilastele kui ka gümnasistidele) loomiseks.
- Süstematiseerime Tartu linna antavaid stipendiume kooli- ja üliõpilastele ja lisame koolilõpetajatele Tartu kõrgkoolides õpingute jätkamiseks mõeldud stipendiumid.

3.2. KULTUUR

- Tartu on Euroopa kultuuripealinn aastal 2024. Võtame sellest maksimumi – Tartust saab ajaloo kõige nähtavam ning põnevama programmiga kultuuripealinn.
- Jätkame euroopaliku linnasüdame väljaehitamist. Seome omavahel Kesklinna pargi ja Emajõe, suurendades jalakäijate kasutuses olevat tänavaruumi Vabaduse puiesteel ja rajame piirkonda uut haljastust. Elavdame turuhoone ümbrust.
- Rajame südalinna kultuurikeskuse. Vähendame senist kavandatud hoone mahtu, tagades samas parimad tingimused linnaraamatukogule ja kunstimuuseumile. Algatame tervikliku detailplaneeringu Emajõe ja Küüni tänava vahelisel alal. Viime läbi rahvusvahelise arhitektuurivõistluse, väärtustades ajaloolist tänavavõrku.
- Otsime võimalusi kultuuriseltside ja ülikoolide kultuurikollektiivide tegutsemisvõimaluste parandamiseks.
- Kultuuripealinna aastaks renoveerime Tartu linnamuuseumi ja rajame uue püsiekspositsiooni.
- Paneme aluse Tähtvere kultuurilinnaku rajamisele, arendades terviklikult välja Tähtvere kultuuri- ja puhkepargi, sh ajakohastame lauluväljaku.
- Toetame kodumaiste ning rahvusvaheliste suurte spordi- ja kultuurisündmuste (nt Rally Estonia, rahvusvaheliselt tuntud artistide kontsertid) Tartusse toomist.
- Jätkame linna kultuuritöötajate palkade tõstmist samale tasemele riigi sama valdkonna töötajatega. Töötasu määrad lepime kokku kollektiivlepingus koos ametiühingutega.
- Peame vajalikuks pühakodade ja teiste kultuuriväärtusega hoonete taastamise ja restaureerimise toetamist.
- Parandame ja mitmekesistame Eesti rahva ja kultuuri ning Tartu linna jaoks oluliste isikute ja sündmuste jäädvustamist linnapildis.
- Kultuuritegelaste mälestuse väärtustamiseks toetame nende pärandi arhiveerimist, uurimist ja tutvustamist.

3.3. HUVIHARIDUS

- Toetame andekaid noori täiendavate koolitusprogrammidega ning leiame võimaluse eelprofessionaalse õppe arendamise toetamiseks spordis ja huvihariduses.
- Kaasame linnas tegutsevaid haridusasutusi partnerina kultuuri- ja noortesündmuste planeerimisse ja korraldamisse.
- Laiendame alus- ja põhihariduse rikastamiseks pakutavaid huvihariduse aktiivõppe programme ja projekte, soodustame ja toetame huvihariduse ja üldhariduse koostööd.
- Toetame huvikoole oma ruumide kohandamiseks erivajadustega osalejate tarbeks.

- Täiendame huvihariduse, spordi ja huvitegevuse toetussüsteemi, et igal noorel oleks võimalik osaleda vähemalt ühes huvitegevuses või huvialakoolituses. Soovime, et toetussüsteem oleks taotlejale lihtne, paindlik ning arvestaks ka õppe kvaliteeti, juhendajate kvalifikatsiooni ja tulemusi.

3.4. SPORT

- Teeme koostööd erasektoriga uute sportimisvõimaluste (jäähall, ujula, vehklemishall, golfi harjutusväljak, mägironimisseinad, sisehall rulatajatele ja trikiratturitele jne) rajamisel.
- Vaatame üle linna esindusvõistkondade toetussüsteemi, et neid paremini motiveerida.
- Jätkame spordiürituste ja suurvõistluste toetamist.
- Toetame suurte treeninglaagrite toimumist Tartus.
- Arendame edasi välispordivõimalusi (välijõusaalid, välispordiväljakud jm), pöörates tähelepanu ka vanemate ja erivajadustega inimeste vajadustele.
- Seame eesmärgiks, et igal linnaosal oleks kaasaegne ja erinevatele vanuserühmadele atraktiivne ning sobiv spordi- ja mänguväljak.
- Loome Tähtvere puhkeparki Baltikumi parima välispordikeskuse ning otsime lahendust abiruumide puudumisele.
- Toetame koos alaliitude, spordiklubide, huvikoolide ja katusorganisatsioonidega erinevate spordialade tutvustamist koolides.
- Tagame taliujujatele paremad olmetingimused.

3.5. HUVITEGEVUS, NOORSOOTÖÖ JA ELUKESTEV ÕPE

- Algatame vanaduspensionil tartlastele huvitegevuse toetuse.
- Hoiame laulu- ja tantsupidude traditsiooni, tagades täiendavad võimalused Tartu koori- ja tantsujuhtide tasustamiseks.
- Toetame noorte töökasvatust ja tööhuvi, suurendame maleva- ja suvelaagrikohtade arvu.
- Arendame mobiilset- ja tänavanoorsootööd.

4. TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE

4.1. VAIMNE TERVIS

- Teeme üldrahvalikku teavitustööd vaimse tervise kohta.
- Tõhustame ennetustööd inimeste vaimse tervise hoidmiseks. Töötame välja erinevad meetmed, et toetada lapsi, noori, eakaid ning teisi inimesi vaimselt keerulistel töökohtadel.
- Otsime võimalusi koostöös riigi ja teiste omavalitsustega miljööteraapilise ravikodu loomiseks (Masingu kooli Pepleri ravikodu baasil).
- Pakume rohkematele peredele võimalust osaleda vanemlusprogrammides ning perenõustamises.
- Tegeleme kõiki osapooli hõlmava ennetustöö ja kriisilahendustega vägivallaolukordade (sealhulgas perevägivalla) puhul.
- Toetame Tartu Rahvaülikooli, muusika-, tantsu-, kunstikoole jne pakkumaks programme, mis on mõeldud spetsiaalselt vaimse tervise ja heaolu tõstmiseks ning sotsiaalsete oskuste arendamiseks.

4.2. EASÕBRALIK LINN

- Arendame linna easõbralikuna, võttes fookusesse enam kui 60-aastaste inimeste vajadused.
- Toetame jätkuvalt eakate elukvaliteedi tõstmisega tegelevate organisatsioonide (näiteks päevakeskuste) tegevust.
- Kutsume ellu uusi programme, mis aitavad üksikuid eakaid suhtluskaaslaste leidmisel.
- Otsime võimalust rajada päevakeskus Ülejõe-Raadi piirkonda.
- Laiendame eakate kukkumisennetusprogramme, toetame heaolumeistrite tegevust ning korraldame erinevaid eakate üritusi (näiteks eakate orienteerumine, eakate terviseolümpia, eakate päev, kõnniringid).

4.3. SOTSIAALHOOLEKANNE

- Töötame selle nimel, et tartlased saaksid elada võimalikult pikalt ja tervelt omas kodus.
- Töötame koos keskvalitsuse ja erasektoriga, et lahendada pikaajalise hoolduse (hooldekodud, koduhooldus) väljakutsed.
- Loome juurde hooldekodukohti, suurendame koduhoolduse mahtu, kättesaadavust ja kvaliteeti, arvestades põhimõtet, et majanduslikud raskused ei tohi abi saamisel saada takistuseks.
- Otsime koostöös erasektoriga võimalusi seenioride teenusmaja rajamiseks, kaaludes s.h osakusüsteemipõhiseid ja põlvkondadeüleseid mudeleid.
- Suurendame SA Tartu Eluasemefond mahtu.

- Korrastame Tartu linnale kuuluvaid eluasemeid, otsides võimalusi abivajajatele uute linnamajade rajamiseks
- Muudame erivajadustega inimeste isikliku abistaja teenuse paindlikumaks.
- Suurendame hooldajatoetuse määra ja erivajadusega last hooldavale lapsevanemale makstavat toetust.
- Toetame naiste- ja laste turvakodusid ning ohvriabiteenust pakkuvaid organisatsioone uute teenuste arendamisel.

4.4. ARSTIABI KÄTTESAADAVUS

- Teeme jätkuvalt koostööd SA Tartu Ülikooli Kliinikumi, SA Tartu Kiirabi ning teiste tervishoiuasutustega, et tagada tartlastele kiire ja kvaliteetne arstiabi, sealhulgas otsime lahendusi järelravi võimaluste suurendamiseks.
- Suurendame hoolduskoordinaatorite arvu, et inimesed saaksid vajaliku toe meditsiinisüsteemi ja sotsiaalsüsteemi koostöös.
- Seisame selle eest, et Tartu oleks jätkuvalt Eesti meditsiinikeskus. Suurendame SA Tartu Ülikooli Kliinikumi ühe asutajana linna panust riigi tervishoiupoliitikasse.
- Peame tähtsaks, et perearstiteenus oleks tartlastele kättesaadav, s.h ka Tartus elavatele välismaalastele.
- Tervemalt elatud elukaare nimel kutsume inimesi üles liikuma ning harime neid tervislike eluviiside teemadel.
- Toetame elanike süsteemset tervisekontrolli ja nõustamist.

4.5. LISAVAJADUSTEGA INIMESED

- Pöörame tähelepanu, et linn oleks sõbralik kõigi suhtes (sh lisavajadustega inimesed, lastega pered). Avardame juurdepääsuvõimalusi sportimisele, kultuurile ja linnaruumile laiemalt.
- Teeme tihedat koostööd puuetega inimeste esindusorganisatsioonidega – loome puuetega inimeste jaoks vajalike teemade aruteluks püsiva koostöökogu.
- Suurendame kirjeldustõlke ja viipekeele tuge linnaga seotud sündmustel. Toetame linnaraamatukogu pimekirjas raamatute ja pimekirja kuvarite soetamisel.
- Uute hoonete puhul tagame, et kõikidel liiklejagruppidel oleks ühtviisi mugav ligipääs. Parandame ühiskondlike hoonete ligipääsetavust puuetega inimestele.
- Jätkame lisavajadustega inimeste eluruumide kohandamist.

5. LINNAPLANEERIMINE JA ELUKESKKOND

5.1. RATASTEL TARTU

- Ohutuks liiklemiseks jätkame üldplaneeringu kohast rattateede põhi- ja tugivõrgu väljaehitamist. Eesmärgiks on, et mootorsõidukid, ratturid ja jalakäijad liiklevad ohutult üksteisest eraldi radadel, mis on hooldatud aastaringselt.
- Toome juurde rendirattaid ja -punkte, koostöös naaberomavalitsustega laiendame teeninduspiirkonda ka linnast välja.
- Rajame katusega rattaparklad kesklinna ja koolide juurde ning toetame nende rajamist ülikoolide õppehoonete, ühiselamute ja kortermajade piirkonda.
- Otsime lahendusi koostöös teenusepakkujatega, et liikluskultuur paraneks, rendi- ja tõukerataste liikumiskiirus ning parkimine oleks korraldatud nii, et kõigi liiklejate turvalisus on tagatud.

5.2. AVATUD JÕEÄÄR, EMAJÕGI, AVATURG

- Jätkame Emajõe kaldaäärse ala korrastamist, muudame selle atraktiivsemaks puhkealaks. Holmi kvartaliga piirnevale jõekaldale rajame veepiirini ulatuva puhkeala ning turuhoonest Karlova sadamani jõepromenaadi.
- Uuendame avaturu. Oleme erasektorile partneriks, et jõeäär areneks nii avaturu ümbruses kui ka Turu tänava vana katlamaja aladel moodsaks linnaruumiks.
- Loome terviseraja, mis kulgeb suunal kesklinn-Vorbuse-Maramaa-kesklinn.
- Renoveerime Sõpruse silla.
- Otsime võimalusi Marja jalakäijate silla rajamiseks.
- Koostöös ettevõtjatega otsime võimalusi Supilinna ja Ülejõe linnaosa ühendava üleveoparve ning jõetrammi käivitamiseks.
- Rajame Emajõe äärde slippe ja paadisildu, et jõge saaks kasutada kalastamiseks, aktiivseks puhkuseks ja meelelahutuseks.
- Ajakohastame supelrannad ja rajame esimese murukattega roheranna.
- Aitame kaasa uute jõekohvikute sünnile.
- Algatame nimekonkursi Võidu sillale uue nime leidmiseks.
- Viime läbi Kivisilla taastamise võimalikkuse analüüsi.

5.3. VÄIKSEM JALAJÄLG

- Pürgime Euroopa 100 kliimaneutraalse linna hulka. Arendame praegust Tartu kliimakava edasi selliselt, et kliimamuutustesse panustamine toimuks koordineeritult kogu Eestis. Teeme koostööd Tartumaa energia- ja kliimakava koostamisel ja elluviimisel.

- Toetame elurikkust suurendavaid algatusi, viime läbi linna rohevõrgustiku analüüsi ja suurendame inimeste teadlikkust panustada linna rohevõrgustikku koduaedade kaudu.
- Lindude pesitsusperioodil kehtib linna rohealadel raierahu.
- Arvestame linnale kuuluvate haljasalade hooldamisel kliimamuutuste ja elurikkuse põhimõtetega.
- Seame uusarendustele tingimuse rajada ka kõrghaljastust.
- Juurutame üldplaneeringuga kehtestatud krundi roheväärtuse taset.
- Toetame elamufondi energiatõhusamaks muutmist ja kaugküttevõimaluse laienemist. Sarnaselt kesklinnas renoveeritud kortermajadele toetame Annelinna paneelmajade ja nende lähiümbruse tänapäevastamist.
- Soodustame vesiniku- ja elektriautode soetamist, lubades neile tasuta parkimise. Seisame vesinikutankla ja uute laadimispunktide rajamise eest.
- Arendame südalinna eelkõige jalgsi ja rattaga liikumise alana. Eelistame parkimist hoonete nullkorrusel ja parkimismajades.
- Arendame sademevee ärajuhtimise süsteeme, võimalusel eelistades looduslikke lahendusi, et muutuva kliimaga paremini toime tulla.
- Võimalusel rakendame linna keskkonnalahendustes elutsüklianalüüsi.
- Toetame kogukondlikke algatusi toidupäästmise korraldamisel.
- Linn on jäätmete sorteerimisel ja taaskasutuse rakendamisel eestvedajaks ning toetab eeskujuandvaid projekte.

5.4. LIGIPÄÄSETAV LINN

- Avardame õuessportimise võimalusi, rajades uusi spordi- ja mänguväljakuid, et igas linnaosas oleks võimalik vabas õhus terve perega sportida. Sealjuures tagame ligipääsu lisavajadustega inimestele.
- Lisame liikumisteedele rohkem pinke, tualette (s.h inva-) ja joogipunkte, madaldame äärekive, paigaldame vaegnägijate tänavamärgistuse.
- Arendame kesklinnas kõigile avatud kultuuritihedat linnaruumi.
- Suurendame tänavate ja teede remondi mahtu, ehitame kõnniteid ning jätkame kruusakattega tänavate tolmuvabaks ehitamist. Teetöid planeerime viisil, mis häirib võimalikult vähe tavapärast liikluskorraldust.
- Loome liikuvuskeskused, mis võimaldavad väljastpoolt Tartut tulevate sõidukite mugavat vahetamist ühistranspordi, ratta või muu keskkonnasõbralikuma liikumisviisi vastu.
- Innustame suuremaid ettevõtteid ja asutusi oma liikuvuskavasid koostama. Pilootprojektina koostame Tartu Kutsehariduskeskuse liikuvuskava.

5.5. SUJUV JA OHUTU LIIKLUS

- Vähendame müra- ja õhureostust autoliikluse rahustamise ning linnast ümbersuunamisega. Jätkame asumisiseste 30 km/h piirkiirusega tänavatel autode liikumiskiirust piiravate tänavadisaini põhimõtete rakendamisega kiirusepiirangust kinnipidamise jõustamiseks.
- Leevendame koostöös korteriühistutega Annelinna majadevahelist liikluskitsikust, rajades juurde valgustatud parkimiskohti.
- Jätkame tänavavalgustuse moderniseerimist.
- Muudame koostöös Eesti Raudteega raudteeületused turvalisemaks.
- Muudame liikluse sujuvamaks sünkroniseerides foorid.
- Muudame ühistranspordi paindlikumaks, otsides võimalusi "liikuvus kui teenus" kontseptsiooni elluviimiseks (lisaks bussidele ja rattaringlusele on ühistranspordisüsteemi kaasatud ka taksod, rendiautod, sõidujagamisteenused jm).
- Parandame kaasavalt linna bussiliinide marsruute ja graafikuid.
- Vaatame üle ühistranspordi hinnastamise põhimõtted. Loome muutusi, et rohkem inimesi eelistaksid ühistransporti.
- Arendame koostöös naabervaldadega ühistranspordivõrgustikku, et ühendus valdade ja linna vahel oleks kiire ja mugav.
- Jätkame Tartu peamisi sihtkohti ühendava kiire tulevikutranspordi planeerimist, analüüsides alternatiivseid muust liiklusest lahutatud kiire ühistranspordi võimalusi.

5.6. LEMMIKLOOMAD

- Jätkame uute tarastatud koerte jalutusväljakute rajamist (Veerikul, Ränilinnas, Tammelinnas).
- Ajakohastame loomade varjupaiga ruumid ja väliala.
- Otsime koostöös erasektoriga võimalusi lemmikloomakalmistu rajamiseks.

5.7. ELUKESKKOND

- Võtame kasutusse uusi elamumaid, näiteks Ränilinna, Jaamamõisa ja Kvissentali piirkonnas ning Vorbuse ja Ilmatsalu suunal.
- Tartu on lühikeste teede linn — arvestame linnaplaneerimisel eesmärki, et olulisemad igapäevateenused paiknevad jalgsikäigutee kaugusel igast elu- ja töökohast.
- Kodulähedaseks suhtlemiseks soodustame kogukonnakeskuste teket.
- Soosime lastesõbralikke kinnisvaraarendusi.
- Suurendame linna panust kõnniteede hooldamisel.
- Suuremate alade detailplaneerimisel seame tingimuseks planeeringuvõistluse läbiviimise.

- Rikastame linna parke eriilmelise ning mitmekesise loodusega. Näiteks kujundame Emajõe ja Anne kanali vahelisest alast ning sadamaraudtee koridorist uued pargid. Viime ellu Toomemäe hoolduskava, arendades Toomemäge mitmekesise haljastusega pargina, kus on avatud ajaloolised vaated.
- Teeme Tartu linnaga ühinevate ja Tartuga külgnevate omavalitsusüksustega koostööd, et säilitada linna ümber roheline vöönd ja rajada sinna atraktiivseid puhkealasid, kasutades ka looduskaitsealade potentsiaali.
- Jätkame politseiga koostööprojekte avaliku ruumi turvalisuse tõstmiseks ja toetame vabatahtlike abipolitseinike tööd.
- Hoidume liigsest valgusreostusest ning valgustuse planeerimisel arvestame kogukondade ja ka paikkondliku elustikuga.
- Õnnetuste ennetamiseks ja nendega kaasnevate tagajärgede likvideerimise valmiduse suurendamiseks teeme koostööd Päästeametiga. Toetame vabatahtlikke päästjaid.

6. LINNA JUHTIMINE

6.1. AVATUS

- Linna ja linna ettevõtteid juhitakse läbipaistvalt, asjatundlikult ja kaasavalt. Ametnikelt info saamine ja nende tööle tagasiside andmine on loomulik ja kiire. Lihtsustame linnaga suhtlemist ning arendame e-teenuseid. Muudame linna juhtimise efektiivsemaks.
- Arendame välja kliendihaldussüsteemi, et koostöö ettevõtete ja linnavalitsuse vahel oleks järjepidevam ning kontaktisikud kergelt leitavad.
- Teeme planeerimise ja ehitusega seotud toimingud e-teenuseks, et info liiguks paberivabalt, kiiremini ja samaaegselt kõigi osapoolte vahel. Jälgime, et planeeringute ja lubade menetlemisel peetakse kinni tähtaegadest.
- Teeme rohkem avaandmeid kättesaadavaks avaandmete portaalis. Koostöös ettevõtjate ja ülikoolidega korraldame loometalguid tekkivate andmete laialdasema kasutamise ergutamiseks.
- Anname panuse eestikeelse inforuumi kindlustamisse, andes eestikeelse Vikipeedia loojate käsutusse litsentsi linna avaliku informatsiooni kasutamiseks ning kutsume sellisele koostööle üles ka kõiki siinseid organisatsioone, ettevõtteid ja asutusi.
- Juhtimisotsustes tugineme objektiivselt, läbipaistvalt ning professionaalselt läbiviidud analüüsidele ja uuringutele.
- Viime läbi linna teenuste juurdepääsetavuse auditi.
- Tagame tõhusa siseauditi toimimise ja vihjete sõltumatu käsitlemise.
- Kehtestame linna lobitöö reeglid koos huvide konflikti vältimise juhisega.

6.2. KAASAMINE JA KOOSTÖÖ

- Peame õigeks ministeeriumite ja riigiametite töökohtade arvu suurendamist Tartus, teeme valitsusele sellekohaseid ettepanekuid.
- Kaasame linnajuhtimisse kodanikuühendusi ja asumiseltse, korraldame nendega regulaarseid kohtumisi.
- Seame eesmärgiks Suur-Tartu loomise. Teeme riigikogule, valitsusele ja naabervaldadele ettepaneku haldus- ja riigireformi jätkamiseks.
- Jätkame koostöö arendamist Tartu linna ja Tartumaa valdade vahel. Hariduse, transpordi, jäätmekäitluse, ühishangete jms küsimuste käsitlemisel otsime ja pakume lahendusi dialoogis naaberomavalitsustega.
- Kaasame linna äriühingute ja sihtasutuste juhtimisse senisest rohkem vastavate erialade spetsialiste.
- Vajadusel tõlgime linnavolikogu istungid eesti viipekeelde.
- Vajadusel moodustame linnavolikogu või linnavalitsuse juurde ajutisi ekspertkomisjone.

- Suurendame kaasava eelarve mahtu, laiendame hääleõigust kuni 26-aastastele Tartu koolides õppijatele, otsime võimalusi osalusaktiivsuse tõstmiseks.

7. TÖÖJAOTUS LINNA JUHTIMISEL

7.1. LINNAVALITSUS

Eesti Reformierakond täidab linnavalitsuses linnapea ja kahe abilinnapea positsioonid.
Isamaa Erakond täidab linnavalitsuses ühe abilinnapea positsiooni.
Sotsiaaldemokraatlik Erakond täidab linnavalitsuses kahe abilinnapea positsioonid.

7.2. LINNAVOLIKOGU

Eesti Reformierakond täidab Tartu Linnavolikogus volikogu aseesimehe positsiooni ning arengu- ja planeerimiskomisjoni, majanduskomisjoni, rahanduskomisjoni ja kultuurikomisjoni esimeeste positsioonid.
Isamaa Erakond täidab Tartu Linnavolikogus volikogu esimehe positsiooni ja hariduskomisjoni esimehe positsiooni.
Sotsiaaldemokraatlik Erakond täidab Tartu Linnavolikogus sotsiaalkomisjoni ja keskkonnakomisjoni esimehe positsiooni.

Tartus, 29. oktoobril 2021. aastal

Urmas Klaas	Kaspar Kokk	Heljo Pikhof
Eesti Reformierakond	Isamaa Erakond	Sotsiaaldemokraatlik Erakond